

Onderwerp : Bestuursvoorstel partiële herziening van peilbesluit Oudegein 2014 (2018)

DM-nummer : 1463035

AB-vergadering: 20 februari 2019

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. De partiële herziening van peilbesluit Oudegein 2014 (2018) vast te stellen, overeenkomstig het bij dit voorstel behorende ontwerp (DM 1420196)

Toelichting

Aanleiding project

Het watersysteem in park Oudegein wordt aangepast vanwege het project Klimaatbestendige Wateraanvoer (KWA+). Met de uitbreiding van de KWA+ zullen de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel, de Doorslag en het Merwedekanaal vaker en langer op een hoger peil staan. Om het kasteel in park Oudegein te beschermen tegen wateroverlast zal stuw Oudegein dicht moeten staan als de KWA+ in werking is. In deze situatie kan park Oudegein zijn water niet meer via deze weg afvoeren naar de Doorslag.

In het projectplan KWA+ Park Oudegein (DM 1408315) is daarom een reeks maatregelen voorzien die het watersysteem geschikt maken voor de uitbreiding van de KWA+ en tevens het systeem meer robuust maken. De aanpassingen zullen tegelijkertijd zorgen voor betere doorstroming en waterkwaliteit in het park. In de partiële herziening (DM 1420196) worden de peilgebiedsgrenzen van twee peilgebieden gewijzigd. Daarnaast wordt de slotgracht van het kasteel toegevoegd aan het peilbesluit.

Het huidige watersysteem

Bij het opstellen van het huidige peilbesluit is het watersysteem van park Oudegein in samenwerking met de gemeente en de bewoners in kaart gebracht. Alle watergangen in het gebied zijn in beheer van de gemeente (tertiaire watergangen), met uitzondering van de primaire watergang naar en rond het kasteel. Deze watergang staat in rechtstreekse verbinding met de Doorslag.

In het huidige watersysteem watert peilgebied ODG_006 via een aantal duikers af op peilgebied ODG_003. Via het huidige gemaal wordt het water gepompt naar de primaire watergang rond het kasteel. Tussen het watersysteem van het park en de Doorslag is een automatische stuw aanwezig. Deze stuw ligt in de Oostelijke Doorslagkade en in tijden van KWA gaat de stuw dicht. Er kan dan geen waterafvoer plaatsvinden. Wanneer er in deze situatie een flinke regenbui valt, kan het systeem het overtollige water niet kwijt op de Doorslag. Hierdoor kan er wateroverlast optreden in de lage gedeelten van het park.

Het nieuwe watersysteem

De verwachting is dat de KWA+ vaker en langer wordt aangezet gedurende de zomer. Om wateroverlast te voorkomen, moet het park altijd overtollig water kunnen lozen op de Doorslag. Om hiervoor te zorgen, wordt een nieuw gemaal gerealiseerd naast de bestaande historische molen, direct aan de Doorslag. Op dit moment wordt gekeken of het oude gemaal moet worden afgebroken.

Deze nieuwe locatie van het gemaal ligt in een ander peilgebied dan het huidige maalpand. Om een verbinding te maken naar het nieuwe gemaal moet in peilgebied ODG_006 een bestaande verbindende watergang worden aangepast. Deze watergang wordt verbonden aan peilgebied

ODG_003 en krijgt hierdoor een lager peil. Het peil is nu een vast peil van NAP +0,05 m en wordt een vast peil van NAP -0,35 m. Dit is een verlaging van het peil van 40 cm ten opzichte van het huidige peil. De overige peilen in het park worden niet gewijzigd.

In de herziening wordt ook het peil van de slotgracht vastgelegd in een nieuw peilgebied, ODG_021. Het toevoegen van peilgebied ODG_021 is in de praktijk geen wijziging. Bij het opstellen van het huidige peilbesluit, werd de slotgracht als onderdeel van de Hollandse IJssel gezien. Er geldt momenteel voor de Hollandse IJssel geen peilbesluit. Nu het beheer van de Hollandse IJssel door Rijkswaterstaat is overgedragen aan het waterschap, wil het waterschap in de komende jaren een peilbesluit opstellen voor dit gebied. De slotgracht staat in rechtstreekse verbinding met De Doorslag, tot het peil bij de automatische stuw NAP +0,70 m bereikt. Dan wordt de stuw gesloten. Deze praktijksituatie wordt in het peilbesluit vastgelegd.

Kaders

Kaders en uitgangspunten bij het tot stand komen van ontwerp-partiële herziening van het peilbesluit Oudegein 2014 (2018) zijn:

- Wettelijke kaders: artikel 77 Waterschapswet, artikel 5.2 Waterwet, artikel 4.4 t/m 4.8 van de provinciale Waterverordening HDSR (2009)
- Vaststelling Beleidsnota peilbeheer, 15 maart 2011 (DM 407099) en de partiële herziening van de beleidsnota peilbeheer, 18 februari 2015 (DM 865352)
- Waterkoers, 26 januari 2016 (DM 1039257)

Welk waterschapsdoel is aan de orde (uit overzicht 'Indicatoren Waterkoers' in de begroting)

De waterschapsdoelen die aan de orde zijn bij dit bestuursvoorstel:

- Beperken effecten wateroverlast bij extreme situaties: door het projectplan wordt wateroverlast in Park Oudegein voorkomen.
- Schoon en gezond oppervlaktewater: door het projectplan wordt de waterkwaliteit in Park Oudegein verbeterd.
- Maatschappelijke meerwaarde door samen doen: door de samenwerking van het waterschap, gemeente Nieuwegein en Stichting de Utrechtse Molen wordt de molen maalvaardig gemaakt.
- Waterschapswerken worden beleefd: door de molen maalvaardig te maken en onderdeel te maken van het watersysteem van Park Oudegein kan de molen gebruikt worden voor educatie over waterbeheer.

Financiële aspecten

Aan de wijzigingen van de oppervlaktewaterpeilen door middel van deze partiële herziening van het peilbesluit zijn voor het waterschap geen kosten verbonden. De kosten voor de maatregelen om het watersysteem geschikt te maken voor deze oppervlaktewaterpeilen zijn opgenomen in het vastgestelde projectplan KWA+ Park Oudegein (DM 1408315)

Communicatie aspecten

Binnen het projectplan en de bijbehorende partiële herziening van het peilbesluit is het aantal belanghebbenden beperkt. Met alle belanghebbenden in het projectgebied zijn keukentafelgesprekken gevoerd. Daarnaast is op 24 april 2018 een convenant gesloten tussen het waterschap, gemeente Nieuwegein en Stichting de Utrechtse Molen. Bij het sluiten van het convenant is intensief samengewerkt.

Het ontwerp-partiële herziening van het peilbesluit Oudegein 2014 (2018) heeft ter inzage gelegen. Op het ontwerp-partiële herziening van het peilbesluit 2014 (2018) is geen zienswijze ingediend.

MVO aspecten

De maatregelen zoals beschreven in het vastgestelde projectplan dienen wateroverlast te voorkomen en waterkwaliteit te verbeteren. De maatregelen worden uitgevoerd conform het principe 'Duurzaam GWW'.

Bijlagen

- Ontwerp-partiële herziening van het peilbesluit Oudegein 2014 (2018) en toelichting 1^e partiële herziening van het peilbesluit Oudegein 2014 (2018) – DM 1420196
- Waterhuishoudkundige inrichting Peilbesluit Oudegein d.d. xx-xx-2018 – DM 1433953